

Waar en wanneer kan ik plasma of bloedplaatjes geven?

Je kunt plasma of bloedplaatjes geven in de bloedtransfusiecentra en de donorcentra van Rode Kruis-Vlaanderen. Om wachtrijen te vermijden, kun je een afspraak maken.

- **Ga naar het centrum of bel voor een afspraak.**
Bloedtransfusiecentrum Antwerpen, Wilrijkstraat 8, 2650 Edegem
tel. 03 829 00 00, antwerpen.bloed@rodekruis.be
Donorcentrum Turnhout, A. Van Dijkstraat 10, 2300 Turnhout, tel. 014 42 84 74
- Bel naar het gratis nummer 0800 777 00. Wij vertellen je graag waar je plasma of bloedplaatjes kunt geven.
- Vul het bijgevoegde antwoordkaartje in en stuur het gratis naar ons. Wij contacteren je zo snel mogelijk.

Vragen over plasma, bloedplaatjes of de afname ervan?

Bel gratis 0800 777 00, mail bloed@rodekruis.be of download de brochure 'Nuttige info voor de donor' op www.bloedgevendoeleven.be. Je kunt deze brochure ook opvragen in ieder donorcentrum of bloedtransfusiecentrum.

Een plasma- en bloedplaatjesafname in één, twee, drie!

1 Plasma en bloedplaatjes geven kun je alleen in een bloedtransfusiecentrum of in een donorcentrum van het Rode Kruis. Nadat je je hebt aangemeld en geregistreerd bent, krijg je een medische vragenlijst die je invult. De lijst vraagt naar recente ziekten, een chirurgische ingreep, een eventuele zwangerschap en naar de geneesmiddelen die je neemt. Vervolgens ga je naar de arts. Hij overloopt de medische vragenlijst met jou en controleert je gewicht en bloeddruk. Zo gaat hij na of je gezond bent en of je plasma of bloedplaatjes mag geven.

2 Als je plasma of bloedplaatjes mag geven, neem je plaats op een afnamebed. De arts of een verpleegkundige legt een knelband rond je arm en ontsmet de plek waar geprikt zal worden. Met een steriele naald wordt een prik in je arm gegeven. Tot hier toe verloopt alles zoals bij een bloedafname. Alleen, je bloed loopt nu niet in een zakje maar loopt naar een toestel. Dit toestel zorgt ervoor dat het plasma of de bloedplaatjes in het afnamezakje terecht komen en dat alle andere bloedbestanddelen terug naar jouw lichaam lopen.

3 Als de afname afgelopen is, verwijdert de verpleegkundige de naald en krijg je een drukverband rond je arm. Daarna bieden we je een drankje aan en kun je wat bijpraten met de andere donoren. Een kwartiertje later kan je naar huis. Eén keer plasma of plaatjes geven, houdt geen verplichtingen in. Het zou leuk zijn je later nog te mogen verwelkomen als trouwe donor, maar daar beslis jij volledig zelf over.

PLASMA OF BLOEDPLAATJES GEVEN?

van Philippe Vandekerckhove, Molstraat 40, 2600 Mechelen (2008_004) Foto's: Frank Toussaint

Dagelijks hebben honderden mensen bloed, plasma of bloedplaatjes nodig.

Plasma en bloedplaatjes geven zijn minder bekende vormen van bloed geven. Toch zijn ze even belangrijk. Leukemiepatiënten of mensen met zware brandwonden hebben bij hun behandeling regelmatig plasma en bloedplaatjes nodig. Ook voor personen met een zwak afweermechanisme of met bloedstollingsstoornissen, zijn ze een noodzaak om te overleven.

// Femke kreeg leukemie toen ze vijf jaar was. Tijdens de chemotherapie kreeg ze regelmatig een transfusie van bloed en bloedplaatjes. De chemo vernietigde immers niet alleen de slechte cellen, maar ook de goede cellen in haar bloed. Twee jaar nadien herviel Femke en moest ze weer een chemokuur ondergaan. Ze is nu tien jaar en kan terug naar school. Ze moet nog wel regelmatig op controle gaan. //

Je merkt het: elk zakje plasma of bloedplaatjes kan levens redden. Wil jij ook een stukje van jezelf geven? Kom dan naar een bloedtransfusiecentrum of een donorcentrum van het Rode Kruis. En omdat samen altijd leuker is dan alleen, mag je gerust iemand meebrengen.

Heb je nog nooit plasma of bloedplaatjes gegeven en ben je niet helemaal zeker of je het wel aandurft? Kom eens een kijkje nemen. Je bent volledig vrij om plasma of bloedplaatjes te geven of niet.

In deze folder lees je alvast hoe een afname van plasma of bloedplaatjes verloopt en krijg je antwoord op enkele veelgestelde vragen.

12 veelgestelde vragen over plasma en bloedplaatjes geven

1 Wat is plasma eigenlijk?

Bloed bestaat voor 55% uit plasma en voor 45% uit bloedcellen. Plasma is het geelachtige vloeibare gedeelte van het bloed. Het bestaat voor 93% uit water en zorgt voor het transport van de bloedcellen door het lichaam. De overige 7% zijn stoffen zoals suikers, vetten, zouten, hormonen, vitaminen en eiwitten. De eiwitten spelen een belangrijke rol bij de bloedstolling en bij je ziekteafweer.

2 En wat zijn bloedplaatjes?

Bloedplaatjes zijn bloedcellen. Ze zijn onmisbaar bij het stelpen van bloedingen. Bloed bevat dan ook veel bloedplaatjes: zo'n 150 tot 450 miljard bloedplaatjes per liter bloed.

3 Mag ik plasma en bloedplaatjes geven?

Iedereen in goede gezondheid tussen 18 en 65 jaar oud mag plasma en bloedplaatjes geven. Wie tijdens de vijf dagen voor de afname een aspirine heeft geslikt, kan geen bloedplaatjes geven omdat dit tijdelijk de kwaliteit van de bloedplaatjes beïnvloedt.

4 Duurt de afname lang?

Een plasma-afname duurt ongeveer 30 minuten, een bloedplaatjesafname neemt ongeveer anderhalf uur tijd in beslag. Voor je plasma of bloedplaatjes mag geven, moet je een vragenlijst invullen en door een arts onderzocht worden. Na de afname bieden we je een drankje aan om het verloren vocht te compenseren. In totaal houd je dus best een uurtje vrij.

5 Hoe vaak mag ik plasma en bloedplaatjes geven?

Je kunt tot 30 keer per jaar een gift doen. Daarvan mag je maximaal 24 keer bloedplaatjes geven. Plasma en bloedplaatjes kan je om de twee weken geven. Na een bloedgift moet je twee weken wachten voor je weer plasma mag geven, en vier weken voor je weer bloedplaatjes mag geven.

6 Hoeveel plasma of bloedplaatjes mag ik geven?

Bij een afname geef je maximaal 650 ml plasma of 500 ml bloedplaatjes. De arts bepaalt de hoeveelheid. Als je gezond bent, kan je best wat plasma missen. De stoffen in je plasma maakt je lichaam continu aan. Ook na een bloedplaatjesgift maakt je lichaam snel nieuwe bloedplaatjes aan.

7 Doet een afname pijn?

Plasma of bloedplaatjes geven doet geen pijn. Je voelt alleen de naaldprik. Daarna begint de afname. Het plasma of de bloedplaatjes wordt verzameld in de plasma- of plaatjeszak, de andere bloedbestanddelen krijg je terug toegediend. Daar voel je weinig van. Ook het weghalen van de naald is pijnloos.

8 Is plasma en bloedplaatjes geven veilig?

Plasma en bloedplaatjes worden afgenomen door gespecialiseerde medewerkers. Zowel het zakje waarin plasma of bloedplaatjes terechtkomen, de leidingen die je bloed naar de machine voeren, als de naald zijn steriel en zijn bestemd voor eenmalig gebruik. Alleen voor jou dus. Er is geen enkel risico op besmetting.

9 Wordt mijn gift getest?

Iedere gift wordt getest. Laboratoriumtests gaan de gezondheid van de donor na en controleren of het plasma of de bloedplaatjes geschikt zijn voor patiënten.

10 Wat gebeurt er als de tests niet goed zijn?

We contacteren je persoonlijk als de laboratoriumtests aantonen dat er iets niet in orde is met je gift.

11 Wie help ik met mijn plasma?

Soms krijgt een patiënt een zakje plasma in zijn geheel toegediend. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij zware operaties, brandwonden of bij problemen met de bloedstolling. Er worden ook een hele reeks geneesmiddelen uit plasma gemaakt. De belangrijkste zijn bloedstollingsfactoren en afweerstoffen die ons beschermen tegen infectieziektes.

12 En wie help ik met mijn bloedplaatjes?

Sommige mensen hebben te weinig bloedplaatjes, bijvoorbeeld omdat ze chemotherapie hebben ondergaan, omdat ze een bloedziekte hebben of omdat ze een zware bloeding hebben gehad. Daardoor lopen ze een groot risico op levensbedreigende bloedingen, want bloedplaatjes helpen bij de stolling van bloed en dus bij het stoppen van bloedingen. Jouw bloedplaatjes kunnen deze mensen helpen.

Wil jij ook plasma of bloedplaatjes geven en levens redden?

Vul je contactgegevens in en stuur dit kaartje naar ons. Een postzegel hoeft niet. Wij contacteren je zo snel mogelijk.

NAAM _____

VOORNAAM _____

ADRES _____

NUMMER _____

POSTCODE _____

WOONPLAATS _____

TEL. _____

GSM _____

E-MAIL _____

GEBORTE DATUM DD/MM/JJJJ _____

M V

